

BÖLÜM 11

NİTEL ARAŞTIRMALAR (SRQR)

Yağmur KÖKSAL YASİN¹
İlke KARADAĞLI ÜÇÜNCÜ²

GİRİŞ

Nitel araştırmalar bireysel deneyimleri, sosyal etkileşimleri doğal ortamlarında inceleyerek teori üretmeyi, yorumlama yapmayı sağlayarak literatüre katkıda bulunmamızı sağlayan çalışmalardır. Sosyal ve insani sorunlarla ilgili nasıl ve neden sorularına cevap bulmamızı kolaylaştırır. Nitel araştırmalarda elde edilen sonuçlar hastaların hastalık süreçlerindeki deneyimleri, uygulanan sağlık programlarının hizmetten yararlananlar açısından nasıl değerlendirildiği gibi pek çok konuda bize yol göstermektedir. Aslında nitel araştırmaların temel amacı bir konuda bireylerin ve/veya grupların deneyimlerini, davranışlarını ve bakış açılarını anlayabilmek, bunlar arasındaki bağlamı keşfedebilmektir. Nitel araştırmalar kapsamında her biri birbirinden farklı fenomenolojik, etnografik, gömülü teori gibi yaklaşımlar ve odak grup görüşmeleri, gözlem, doküman analizi, derinlemesine görüşmeler gibi veri toplama yöntemleri vardır. Nitel araştırmaların temel gücü de bu farklılıklardan ve araştırma süreci boyunca sağlanabilen esneklikten gelmektedir (1-4).

Sağlık alanında ele alınan konularda niceliksel yöntemlerle elde edilemeyen, istatistiksel sonuçlara indirgenemeyen sosyal süreçleri anlamak için niteliksel araştırmalara ihtiyaç vardır (5). Nitel araştırmalar sağlık alanında giderek daha sık kullanılmaya başlanan ve daha çok değer gören araştırmalardır. Ancak eksik raporlanabilmesi sonucu niteliği tam olarak değerlendirilememektedir. Nitel araştırmalarda metodolojik standartlar ile ilgili pek çok tartışma varken bu standartların gerekliliği ile ilgili görüş birliği vardır. Bunun en iyi uygulanabilmesi için standartların net bir şekilde ifade edilmesi ve tanımlanması gerekmektedir (1, 6-8).

¹ Uzm. Dr., Hatay Dörtyol İlçe Sağlık Müdürlüğü, ygmrkksl@gmail.com

² Uzm. Dr., İstanbul Büyükşehir Belediyesi İlçe Sağlık Müdürlüğü, ilkekaradagli@gmail.com

Diğer

SRQR kontrol listesinin son bölümünde çıkar çatışması ve finansmana yer verilen iki madde yer almaktadır. İlk madde olan çıkar çatışması maddesinde araştırmacıların çalışmanın gidişatı ve sonuçları üzerinde potansiyel etkisi olabilecek kaynakların neler olduğu ve nasıl yönetildiğini açıklaması beklenmektedir. İkinci maddedeki finansman- da ise araştırmacıların finansman desteği olup olmadığını, varsa fon sağlayıcıların veri toplama, yorumlama ve raporlama aşamalarındaki rolünü aktarmaları beklenmektedir.

SONUÇ

Nitel araştırmalar tıp literatürüne göreceli olarak yeni girmiş araştırmalardır. Bununla birlikte nitel araştırmaların tıp literatüründe önemi ve yaygınlığı giderek artmaktadır. Nitel araştırmalar yapısı gereği doğal olan ve esnek araştırmalardır. Bu nedenle araştırmacılar tarafından SRQR kontrol listesi gibi güncel ve kapsayıcı bir kontrol listesinin yalnız raporlama aşamasında değil, çalışma tasarımıından itibaren her aşamada kullanılması, bir kılavuz olarak benimsenmesi yayın kalitesini artıracaktır.

KAYNAKLAR

1. Lingard L, Kennedy TJSwanwick T. Qualitative research in medical education. *Understanding Medical Education: Evidence, Theory and Practice*. 2010 Oxford, UK Wiley-Blackwell:323–335
2. Harris IBNorman GR, van der Vleuten CPM, Newble DI. Qualitative methods. *International Handbook of Research in Medical Education*. 2002 Dordrecht, Netherlands Kluwer Academic Publishers:45–95
3. Denzin N, Lincoln Y. Introduction: The discipline and practice of qualitative research. *The Sage Handbook of Qualitative Research*. 20053rd ed Thousand Oaks, Calif Sage Publications, Inc.:1–32
4. Kuper A, Reeves S, Levinson W. An introduction to reading and appraising qualitative research. *BMJ*. 2008;337:404–407).
5. Cardona-Arias JA, Salas-Zapata W, Carmona-Fonseca J. Systematic review of qualitative studies about malaria in Colombia. *Heliyon*. 2020 May 18;6(5):e03964. doi: 10.1016/j.heliyon.2020. e03964. PMID: 32885059; PMCID: PMC7452435.
6. Fei YT, Liu JP, Yu H, Wan X. [Introduction to the consolidated criteria for reporting qualitative research]. *Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao*. 2008 Feb;6(2):115-8. Chinese. doi: 10.3736/jcim20080202. PMID: 18241642.
7. Reeves S, Levinson W. An introduction to reading and appraising qualitative research. *BMJ*. 2008;337:404–407
8. Dunt D, McKenzie R. Improving the quality of qualitative studies: Do reporting guidelines have a place? *Fam Pract*. 2012;29:367–369
9. Côté L, Turgeon J. Appraising qualitative research articles in medicine and medical education. *Med Teach*. 2005;27:71–75
10. Bordage G, Caelleigh AS. A tool for reviewers: "Review criteria for research manuscripts." *Acad Med*. 2001;76:904–951, Task Force of Academic Medicine and the GEA-RIME Committee. . Appendix 1: Checklist of review criteria. *Acad Med*. 2001;76:958–959

11. Malterud K. Qualitative research: Standards, challenges, and guidelines. *Lancet*. 2001;358:483–488
12. Inui TS, Frankel RM. Evaluating the quality of qualitative research: A proposal pro tem. *J Gen Intern Med*. 1991;6:485–486
13. Devers KJ. How will we know “good” qualitative research when we see it? Beginning the dialogue in health services research. *Health Serv Res*. 1999;34:1153
14. Duran RP, Eisenhart MA, Erickson FD, et al. Standards for reporting on empirical social science research in AERA publications. *Educ Res*. 2006;35:33–40
15. Newman M, Elbourne D. Improving the usability of educational research: Guidelines for the reporting of primary empirical research studies in education (The REPOSE Guidelines). *Eval Res Educ*. 2004;18:201–212
16. O'Brien BC, Harris IB, Beckman TJ, Reed DA, Cook DA. Standards for reporting qualitative research: a synthesis of recommendations. *Acad Med*. 2014 Sep;89(9):1245-51. doi: 10.1097/ACM.0000000000000388. PMID: 24979285
17. Dossett LA, Kaji AH, Cochran A. SRQR and COREQ Reporting Guidelines for Qualitative Studies. *JAMA Surg*. 2021 Sep 1;156(9):875-876. doi: 10.1001/jamasurg.2021.0525. PMID: 33825809.
18. Mayer G, Alvarez S, Gronewold N, Schultz JH. Expressions of Individualization on the Internet and Social Media: Multigenerational Focus Group Study. *J Med Internet Res*. 2020 Nov 4;22(11):e20528. doi: 10.2196/20528. PMID: 33146622; PMCID: PMC7673976.
19. Aon M, Sungusia H, Brasholt M, Van Den Bergh B, Modvig J. Voices of torture survivors in Tanzania: A qualitative study. *Torture*. 2018;28(3):92-103. doi: 10.7146/torture.v28i3.111199. PMID: 30649844
20. El Hussein MT, Fast O. Gut feeling: A grounded theory study to identify clinical educators' reasoning processes in putting students on a learning contract. *J Clin Nurs*. 2020 Jan;29(1-2):75-84. doi: 10.1111/jocn.15058. Epub 2019 Oct 14. PMID: 31512306.
21. Rognstad MK, Näden D, Ulstein I, Kvaal K, Langhammer B, Sagbakken M. Behavioural disturbances in patients with frontotemporal lobe degeneration focusing on caregiver burden at home and in nursing homes. *J Clin Nurs*. 2020 May;29(9-10):1733-1743. doi: 10.1111/jocn.15208. Epub 2020 Feb 27. PMID: 32043293.
22. Adegbola SO, Dibley L, Sahnun K, Wade T, Verjee A, Sawyer R, Mannick S, McCluskey D, Yassin N, Phillips RKS, Tozer PJ, Norton C, Hart AL. Burden of disease and adaptation to life in patients with Crohn's perianal fistula: a qualitative exploration. *Health Qual Life Outcomes*. 2020 Nov 20;18(1):370. doi: 10.1186/s12955-020-01622-7. PMID: 33218361; PMCID: PMC7678264.
23. Jackson C, Lowton K, Griffiths P. Infection prevention as “a show”: a qualitative study of nurses' infection prevention behaviours. *Int J Nurs Stud*. 2014 Mar;51(3):400-8. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2013.07.002. Epub 2013 Aug 1. PMID: 23915562.
24. Tenny S, Brannan GD, Brannan JM, Sharts-Hopko NC. Qualitative Study. 2021 May 30. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2021 Jan-. PMID: 29262162
25. Shamsaei F, Yaghmaei S, Haghighi M. Exploring the lived experiences of the suicide attempt survivors: a phenomenological approach. *Int J Qual Stud Health Well-being*. 2020 Dec;15(1):1745478. doi: 10.1080/17482631.2020.1745478. PMID: 32223374; PMCID: PMC7172699
26. Smith, J. A., & Osborn, M. (2008). Interpretive phenomenological analysis. In J. A. Smith (Ed.), *Qualitative psychology: A practical guide to research method* (pp. 53–80). Sage
27. Dodgson JE. Reflexivity in Qualitative Research. *J Hum Lact*. 2019 May;35(2):220-222. doi: 10.1177/0890334419830990. Epub 2019 Mar 8. PMID: 30849272
28. Shah A. Difficulties experienced by a Gujarati geriatric psychiatrist in interviewing Gujarati elders in Gujarati. *International Journal of Geriatric Psychiatry*. 1999 Dec;14(12):1072-1074. DOI: 10.1002/(sici)1099-1166(199912)14:12<1072::aid-gps93>3.0.co;2-w. PMID: 10607975
29. Love B, Henderson J, Johnson A, et al. The Challenges of Conducting Qualitative Research on “couples” in Abusive Intimate Partner Relationships Involving Substance Use. *Qualitative Health Research*. 2021;31(4):767-777. doi:10.1177/1049732320975722

30. Dickson-Swift, V., James, E., Kippen, S., Liamputtong, P. (2009). Researching sensitive topics: Qualitative research as emotion work. *Qualitative Research*, 9(1), 61–79. <https://doi.org/10.1177/1468794108098031>
31. Korstjens I, Moser A. Series: Practical guidance to qualitative research. Part 2: Context, research questions and designs. *Eur J Gen Pract*. 2017 Dec;23(1):274-279. doi: 10.1080/13814788.2017.1375090. PMID: 29185826
32. Lefèvre H, Moro MR, Lachal J. Research in adolescent healthcare: The value of qualitative methods. *Arch Pediatr*. 2019 Oct;26(7):426-430. doi: 10.1016/j.arcped.2019.09.012. Epub 2019 Oct 12. PMID: 31611145
33. Moser A, Korstjens I. Series: Practical guidance to qualitative research. Part 3: Sampling, data collection and analysis. *Eur J Gen Pract*. 2018 Dec;24(1):9-18. doi: 10.1080/13814788.2017.1375091. Epub 2017 Dec 4. PMID: 29199486; PMCID: PMC5774281
34. Polit DF, Beck CT. *Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice*. 10th ed. Philadelphia (PA): Lippincott, Williams & Wilkins; 2017
35. Sun W, Zhou Y, Chen WT, Huang F, Sun M, Shen L, Gao Y, Zhang Q, Ma S, Shiu C, Zhang L, Lu H. Disclosure experience among COVID-19-confirmed patients in China: A qualitative study. *J Clin Nurs*. 2021 Mar;30(5-6):783-792. doi: 10.1111/jocn.15616. Epub 2021 Jan 15. PMID: 33349988.
36. Peter E. The ethics in qualitative health research: special considerations. *Cien Saude Colet*. 2015 Sep;20(9):2625-30. doi: 10.1590/1413-81232015209.06762015. PMID: 26331494.
37. Baker L, Phelan S, Snelgrove R, Varpio L, Maggi J, Ng S. Recognizing and responding to ethically important moments in qualitative research. *J Grad Med Educ*. 2016;8:607–8.
38. Paradis, E., Varpio, L. Difficult but important questions about the ethics of qualitative research. *Perspect Med Educ* 7, 65–66 (2018). <https://doi.org/10.1007/s40037-018-0414-0>
39. Bonevski B, Randell M, Paul C, et al. Reaching the hard-to-reach: a systematic review of strategies for improving health and medical research with socially disadvantaged groups. *BMC Med Res Methodol*. 2014;14:42.
40. Kruger R, Casey M. *Focus groups: A practical guide for applied research*. Thousand Oaks (CA): Sage; 2015.
41. Hollin IL, Craig BM, Coast J, Beusterien K, Vass C, DiSantostefano R, Peay H. Reporting Formative Qualitative Research to Support the Development of Quantitative Preference Study Protocols and Corresponding Survey Instruments: Guidelines for Authors and Reviewers. *Patient*. 2020 Feb;13(1):121-136. doi: 10.1007/s40271-019-00401-x. PMID: 31840215.
42. Abihiro GA, Leppert G, Mbera GB, Robyn PJ, De Allegri M. Developing attributes and attribute-levels for a discrete choice experiment on micro health insurance in rural Malawi. *BMC Health Serv Res*. 2014;14:235.
43. Carter N, Bryant-Lukosius D, DiCenso A, Blythe J, Neville AJ. The use of triangulation in qualitative research. *Oncol Nurs Forum*. 2014 Sep;41(5):545-7. doi: 10.1188/14.ONF.545-547. PMID: 25158659.